

Generaldirektören

2016-07-13

Diarienummer

4.2.1-2016-106151

Generalsekreteraren
Anne Ramberg
Sveriges advokatsamfund
Box 27321
102 54 STOCKHOLM

Svar angående Migrationsverkets nya arbets sätt

Bästa ~~Anne~~, Anne,

Jag har stor förståelse för den oro som Advokatsamfundet uttrycker efter att ha tagit del av informationen om det nya arbets sättet och kan bara beklaga att verket inte berett processen i samråd med Advokatsamfundet. Min ambition är att Migrationsverkets arbets sätt ska vara transparent och att planerade förändringar ska beredas med de aktörer som närmast berörs. När Migrationsverket brister i förberedelsearbetet inför nya arbets sätt på detta sätt vill jag be om ursäkt.

För att bemöta den oro som samfundet uttrycker vill jag nedan klargöra bakgrund och syfte samt förtydliga såväl Migrationsverkets som advokaternas roll och Migrationsverkets uppföljningsansvar.

Förra året anlände drygt 163 000 asylsökande till Sverige. Många anlände till Sverige under hösten men även tidigare under året kom betydligt fler asylsökande till Sverige än tidigare år. Arbets situationen under hösten tvingade Migrationsverket att begränsa såväl den information som i normalfallet lämnas till nyanlända som de registreringssamtal som i normalfallet genomförs vid ansökan. Detta har nu medfört att många asylsökande, som anlände till Sverige 2015, inte fått tillfälle att lämna grundläggande uppgifter om sig, sin familj och sitt skyddsbehov. Många har inte heller fått tillräcklig information om asylprocessen. Migrationsverket gör informationsinsatser men det finns ett stort tryck från de asylsökande om mer information samt snabbare handläggning.

Det nya arbets sättet är en tillfällig ordning som inte ingår i beslutad ordinarie process – den gäller bara personer med medborgarskap i Iran, Irak, Afghanistan och Somalia, som sökt asyl innan den 2 maj 2016 – och är avsedd att upphöra när dessa personer fått beslut.

Arbets sättet har utvecklats för att ge asylsökande, som är i behov av offentligt biträde, kvalificerat rättsligt stöd redan innan asylutredning. På detta sätt får de information om asylprocessen, möjligheter att tillsammans med sitt offentliga biträde formulera de grunder de har för ansökan och därmed bidra till en muntlig utredning, som koncentreras runt kärnfrågorna.

Det nya arbets sättet ställer bara ett krav på det offentliga biträdet: kravet att inkomma med inlaga två veckor innan utredning. Det uppställs inte några krav på inlagans innehåll. En fördel med arbets sättet är dock att det offentliga biträdet träffar sin klient innan utredning och formulerar dennes huvudsakliga grunder. Detta ger då Migrationsverkets personal möjligheter att förbereda utredningen. Det är naturligtvis också praktiskt om grundläggande fakta om klienten och dennes familj kan presenteras i skrift innan utredning för att undvika att den sökande måste fylla i blanketter under utredningstiden.

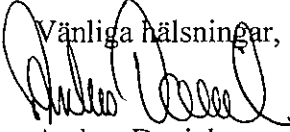
Migrationsverkets personal är informerade om det offentliga biträdets roll och det är naturligtvis inte lämpligt att offentligt biträde presenterar information som talar till klientens nackdel. Detta är inte heller syftet med att begära in inlagan.

Syftet med arbets sättet är inte heller att reducera Migrationsverkets utredningsansvar eller förkorta utredningstiden. Migrationsverket har alltså fullt utredningsansvar i enlighet med artikel 14 i asylprocedurdirektivet. Arbets sättet förväntas dock bidra till att utredningen kan koncentreras kring kärnfrågorna. En koncentration kring kärnfrågorna kan bidra till att utredningstiden minskar men detta behöver inte bli resultatet i samtliga fall.

Syftet med arbets sättet är också att uppfylla asylprocedurdirektivets krav på rapportering genom att i enlighet med artikel 17 läsa upp protokollet och få det godkänt direkt efter intervjun. Eftersom asylprocedurdirektivet ställer krav på godkännande blir detta mer komplicerat om det ska inhämtas efter utredningstillfället. Det finns inget krav på att det offentliga biträdet i alla ärenden ska slutföra talan i slutet av utredningen men det torde i många fall gynna den sökande som vill ha ett snabbt beslut.

Migrationsverket har fått information om att det finns lokala avvikelser från denna standard som har meddelats till enskilda advokater. I dessa lokalt utformade brev ska det – enligt uppgift - finnas information om att endast en viss tidsåtgång kommer att godkännas, att det offentliga biträdet måste ge in viss information och att talan måste slutföras vid muntlig utredning. Migrationsverket kommer efter sommaren att göra en kvalitetsuppföljning för att kontrollera så de lokalt utformade breven inte avviker från standard och för att även i övrigt kontrollera handläggningen av ärenden i avarbetningen.

Jag hoppas att denna skrivelse klargör rättsläget tillräckligt för att undanröja Advokatsamfundets oro. Jag tror att det är av största vikt för våra asylsökande att de får en rättssäker process som inte drar ut i onödan i tiden och ser därför fram emot ett fortsatt samarbete med Advokatsamfundet för att öka rättssäkerheten. Om du har några ytterligare synpunkter eller frågor får du gärna kontakta mig. Jag ser fram emot fortsatt dialog.

Vänliga hälsningar,

Anders Danielsson